

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

03.08.2019

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞİNSANLARI DERNEĞİ
— 1978 —

40
YIL

Sayı: 07/19

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2019

03.08.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı : 07/19

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

...

Haziran 2019 itibariyle tüketici fiyatlarının, %0,03 düzeyinde arttığı ve %18,71 olan yıllık enflasyonun %15,72 düzeyine gerilediği görülmüştü. Çekirdek enflasyon ise %15,87 düzeyinden %14,86 düzeyine düşmüştü. Temmuz 2019'da ise tüketici fiyatlarının %1,36 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %16,65 düzeyine yükseldiği gözlenmiştir. Çekirdek enflasyon ise %16,20 düzeyine yükselmiştir.

Yıllık enflasyon oranı Temmuz ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde ulaştırma, ev eşyası ve konut gruplarında artışlar gözlenirken, en fazla düşüş giyim ve ayakkabı ve gıda ve alkolsüz içecekler grubunda gerçekleşmiştir. Yıllık olarak çeşitli mal ve hizmetler, ev eşyası, lokanta ve oteller, alkollü içecekler ve tütün, gıda ve alkolsüz içecekler grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül 2018'den Haziran 2019'a kadar olan dönemde politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 24 düzeyinde sabit tutmuştu. Temmuz ayında yapılan toplantıda ise bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 24'ten yüzde 19,75'e düşürmüştür.

Küresel iktisadi faaliyetin zayıflaması karşısında FED ve ECB'nin para politikalarında gevşemeye gideceğinin anlaşılması gelişmekte olan ülkelerin finansal varlıklarına yönelik talebi ve risk iştahını olumlu etkileyebilecektir. Korumacılık eğilimleri ve küresel politika belirsizliklerini sürmesi ise sermaye akımları üzerinden oluşabilecek riskleri canlı tutmaktadır. Küresel finansal koşulların düzelleme eğilimi yanında iç talepteki gerileme ve cari açığa gözlenen ciddi daralma, Haziran ayından itibaren Türkiye ekonomisinin finansal oynaklık göstergelerini olumlu etkilemiş ve ülke risk primini de geriletmiştir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2019

03.08.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 07/19

Bu faktörlere ek olarak TCMB, enflasyon görünümünde gözlenen iyileşme karşısında politika faiz oranında 425 baz puanlık ciddi bir indirime gitmiştir. Önümüzdeki dönemde, gelişmiş ülke merkez bankalarının gevşeme davranışları, ülke risk primindeki gerileme ve enflasyon görünümündeki olumlu seyre bağlı olarak TCMB'nin kademeli faiz indirimlerine devam etmesi beklenmektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Nisan 2019'da %1 düşüş gösteren sanayi üretimi, Mayıs 2019'da %1,3 düzeyinde artış sergilemiştir. Temmuz 2019 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak %75,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Temmuz 2019 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre 3,0 puan azalarak 96,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Temmuz ayında bir önceki aya göre %3,3 oranında azalarak 83,4 değerinden 80,7 değerine gerilemiştir. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, hizmet sektörü, perakende ticaret ve reel kesim güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklanırken, inşaat sektörü güven endeksinde artış gözlenmiştir.

TCMB tarafından yayımlanan Temmuz ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2019 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde 0,04 iken bu anket döneminde % -0,02 olmuştur. Öncü göstergeler, 2019 yılının ilk çeyreğinde gözlenen daralmanın, Mart-Nisan döneminde finansal piyasalarda gözlenen yüksek oynaklığın etkileri nedeniyle yılın ikinci çeyreğinde de süreceğine işaret etmektedir.

İŞSİZLİK

Nisan 2019 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %13 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı ise %15 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu kapsayan işsizlik oranı %23,2 düzeyindedir. İstihdam oranı %46 olurken işgücüne katılım oranı %52,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2019

03.08.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 07/19

Bu dönemde istihdam edilenlerin %17,6'sı tarım, %19,7'si sanayi, %5,7'si inşaat, %56,9'u ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yıl ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,7 puan, inşaat sektörünün payı 1,7 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,2 puan, hizmet sektörünün payı 2,1 puan artmış göstermiştir.

DIŞ TİCARET ve CARİ DENGE

Haziran 2019 itibariyle, yıllık bazda ihracat %,14,3 azalarak 11,1 milyar dolar, ithalat ise %22,7 azalarak 14,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %42,5 azalarak gerilemesini sürdürmüştür. İhracatın ithalatı karşılama oranı %77,7 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler hesabı, bir önceki yılın Mayıs ayına göre 151 milyon dolar fazla vermiştir. Bunun sonucunda cari işlemler hesabı Şubat 2003'ten bu yana en düşük seviyesi olan 2,4 milyar dolara gerilemiştir. İktisadi faaliyette gözlenen daralmaya bağlı olarak dış ticaret açığında kaydedilen gerileme, cari açığın düşmesinde belirleyici olmaya devam etmektedir. Turizm gelirlerindeki artışın cari açığın azalma eğilimine katkıda bulunduğu gözlenmektedir.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, yılın ilk yarısı itibariyle başta Euro alanına olmak üzere ihracatın yüksek düzeyde gerçekleştiği iç talepte yaşanan düşüşün etkisiyle gerileyen ithalattın dış ticaret dengesini olumlu etkilediğini ortaya koymaktadır. Yılın ikinci yarısında dış ticaret açısından mevcut seyrin devamında, iç talepteki toparlanmanın düzeyi belirleyici olacaktır.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Temmuz Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Temmuz Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

Enerji zamları yazı daha da ısıttı.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, temmuz ayında yaşanan 1.36'lık aylık enflasyonun sıcak geçen yazın son bölümünü daha da bunaltıcı hale getirdiğini söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, yaşanan bu artıştan başta elektrik ve doğalgaz gibi devlet eliyle yönlendirilebilen fiyatların etkisinin önemli olduğunu ifade ederek, "Merkez Bankası yıl sonunda 13.9'luk bir enflasyon öngörüyor. Temmuz sonu itibarıyla yıllık enflasyon yüzde 16.65. Bu da hedefe ulaşmanın çok da kolay olmadığını gösteriyor. Devletin bütçe dengesini gözetmesini anlıyoruz. Ancak bunu zamlar yerine tasarrufla sağlamasını bekliyoruz. Enerji zamları tüm sektörlerin temel girdileri arasında. Bizler mal ve hizmet üretirken makul bir fiyata ulaşmaya çalışırken, enerjideki yüksek artış üretim ve ihracatta fiyat politikamızı olumsuz etkiliyor. Böyle olunca bizler için enerji zamları yazı daha da ısıtıyor. Umarım enerji zamları artık son bulur" diye konuştu.

Türkay, yaz aylarında gıdadaki düşüşten azami istifade edip enflasyon mücadelesinin hız kesmeden sürmesi gerektiğini de kaydederek, "Ağustos ayı bayram ve izinlerle sakin geçecek gibi. Ardından sonbahara gireceğiz. Umarım, iktidar ve Merkez Bankası, dünyadaki olumsuz gidişleri de iyi gözlemleyerek doğru adımları atar. Yoksa, ekonominin ateşinin düşmesini beklediğimiz sonbahar serinliğini de kaçırsınız" dedi.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.